KURJER WARSZAWSKI.

D. 23. Grudnia. — Rok 1848. Sobota. № 342. Jutro, ŚŚ. Adama i Ewy. Dziś Wigilja.

W Kościele PP. *Sakramentek*, Uroczystość Narodzenia Pańskiego, d. 25 b. m. przez Arcy-bractwo, obchodzoną będzie solennem Nabożeństwem, z Kazaniami, rano i po południu; a po Nabożeństwie wieczornem, odbędzie się posiedzenie ogólnego zebrania Arcy-Bractwa.

Dnia 5go Czerwca r. b. opowiedzieliśmy w piśmie naszem, z jaką uroczystością Kościół Święty i liczni wielbiciele cnot JX. Stanisława Kostki *Grzankowskiego*, Kapłana Zgr: XX. Misjonarzy, obchodzili w Kościołku Szpitala DZIECIĄTKA JEZUS, *50 letni Jubileusz służby Ołtarza*, tego zacnego Kapłana i szanownego przyjaciela ubóstwa i sierot. Wczoraj po południu z tegoż samego Kościołka, skromny pozorem, ale uroczysty liczbą orszak żałobny, powiódł do Kościoła Śgo Krzyża zwłoki zgasłego w dniu onegdajszym Jubilata. Sieroty płci obiej od DZIECIĄTKA JEZUS, Siostry Miłosierdzia ze wszystkich domów tutejszych, Zakon XX. Kapucynów i całe Zgromadzenie XX. Missjonarzy, którym przewodniczył W. JX. *Bóbr* Assystens Zgromadzenia, poprzedzały skromną trumienkę, za którą postępowali: Prezes i Członkowie Rady Szczegółowej Szpitala, Urzędnicy i Oficjaliści tego Zakładu, oraz inni wielbiciele cnót Nieboszczyka. Dziś w Kościele Śgo Krzyża przy zwłokach Jego, odprawianem jest Nabożeństwo żałobne. (Krótką biografję X. *Grzankowskiego* podaliśmy w Nrze 150 *Kurjera* tegorocznego).

Wczoraj rozstał się z tym światem, ś. p. Jan *Nenneke*, Radca honorowy, Komisarz Policji wykonawczej Cyr: 10go m. Warszawy, Kawaler Orderu Śgo Stanisława 3ej klassy.

Dnia 16 b. m. w majętności Pułazie w Gub: Płockiej, rozstał się z tym światem w 64 roku życia, ś. p. Ignacy Augustyn *Pętkowski*, Radca Dworu, b. Naczelnik Pow: Warszaws:, Kawaler Orderu Śgo Stanisława 3ej kl:. Mąż nieskażonego charakteru, Urzędnik pełen zasług Rządowych i Obywatelskich, zasnął śmiercią sprawiedliwego. Kto widział skon jego Chrześcijański, kto widział z jaką przytomnością umysłu, spokojem duszy, w ostatniej swej chwili błogosławił Żonie, obecnym, i nieobecnym dzieciom i wnukom swoim, jak prosił nie o rozpacz i łzy za sobą, ale o modlitwę, ten powie, że na ziemi jest zawsze nagroda cnoty. Wieczny pokój duszy twej cny mężu, cześć pamięci nieskażonych cnót twoich! — T.

Kilka osób które doczekały się wieku nadzwyczaj sędziwego, umarły jak donieśliśmy temi czasy w Warszawie. W d. 12 b. m. zmarł także w wieku lat 95, ś. p. Fran: *Izicki*, rodem z Krakowa, dawny wojskowy; służył jako podoficer w wojskach b. Polskiem i Austrja:.

JW. JX. *Tomaszewski* Biskup Kujawsko-Kaliski, wyjechał do swojej Dyecezji.

Z Najprz: Metropolitą *Nikanorem*, wyjechali do Petersburga, Sekretarz przybocznego biura *Nawrocki*, i Dr *Jarocki*.

W m. Warszawie od d. 6/18 do dnia 10/22 b. m. Grud: zachorowało na cholerę osób 17, wyzdrowiało 2, um: 11; a w ogóle od czasu okazania się epidemji, zacho: 4103, wyzdr: 2447, pozostaje 22 chorych.

Chociaż Damy nasze mają dziś z powodu świąt, dużo już rzeczy na głowie, jednak znajdą zapewne kilka minut czasu, aby usłuchać tego, co im moda jeszcze na głowę kłaść nakazuje. Z objawem zimy i zimna, kapelusze axamitne wróciły nader liczne. Kolory: popielate, szafirowe, zielone, fioletowe i czarne, są najwięcej używane. Pompomki z wstążek, bukiety piór i pojedyncze pióra, zdobią takie kapelusze najlepiej. Woaliki i półwoaliki, są w ciągłem użyciu; usprawiedliwia to w zupełności pora roku. Pod ronda wszywają się *mancinis* z tiulu *illusion*.

Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera od Osoby bezimiennej dla biednych sierot pod opieką W. T. D. zostających, zł. 20, na intencję zmarłej Wiktorji G., i jej syna Wiktorka.

W papierach po zmarłym Redaktorze Kurjera L. A. *Dmuszewskim* pozostałych, wynaleźliśmy list do niego pisany w dzień Wilji, lat temu dwadzieścia kilka. Poezję tę umieszczamy w całkowitości:

Mój *Kurjerze!*
Powiem szczerze,
Chęć mnie bierze,
Jeść wieczerzę.
Więc Cię witam,
Śmiało pytam,
Czy Kochanku!
Dziś na sianku
Jeść będziecie?
I czy chcecie?
Bym pospołu
Siadł do stołu.
Ale pod tym warunkiem siędę przy Twym stole,
Kiedy nie będzie wzmianki o mięsie, rosole;
Gdy Ty który tak kochasz tę praktykę naszą,
Częstować będziesz rybą, grzybami i kaszą:
Gdy nasladując zwyczaj szanowny prawdziwie,
Wszystko dasz na oleju, albo na oliwie,
I jeśli na szczerej przyjaźni zadatek,
Przełamiesz ze mną opłatek?
Ten dzień był zawsze u nas święcie obchodzony,
Więc i dziś niechaj będzie zarówno uczczony.
Oto jest główny warunek,
A potem trunek
(By nie zaszkodził olej i opłatek,)
Może iść w dodatek.
O to Cię pyta bez ogródki żadnej,
Ten co skreślił dzisiejszy wiersz niebardzo składny. —

Główna plama uważana na słońcu w miesiącu zeszłym, podług obserwacji Astronoma angielskiego *Dick*, ma mieć 47,000 mil średnicy w najszerszym swym punkcie. Ta sama plama widzianą już była przez niego w Sierpniu, i przez dwa miesiące następne. Jest to, według zdania tego uczonego, najdłużej trwająca z obserwowanych plam słońca, gdyż ta którą uważano dotąd za takową, w roku 1676 istniała tylko ciągle dni 40.

W dniu 31 b. m. jako w wigilję Nowego Roku, danym będzie w *Resursie Kupieckiej* Bal, o którego szczegółach później będzie doniesionem.

Wczoraj w Teatrze Wielkim przywołani: po Balecie *Piękna Dziewczyna z Gandawy*, JPani *Turczynowicz*, JPanny *Gwozdecka, Damse, Straus* Anna, oraz JPan *Menieur*.

Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe, za 100 zł. żądają rs. 14 k. 63 (zł. 97 gr. 16), dają rs. 14 k. 60 (zł. 97 gr. 10); wartość kuponu k. 30.

Z Piotrkowa.— W wykonaniu Najwyższej woli N. CESARZA i KRÓLA, wzniesiony został w mieście tutejszem powiatowem, Kościoł murowany parafjalny wyznania Wschodnio-Katolickiego, w miejsce dotychczasowej Kaplicy, która mieściła się w domu prywatnym. Miasto *Piotrków* pozyskało przezto świetną ozdobę, a lud pobożny należyte miejsce ku chwale BOŻEJ i pocieszeniu duchownemu. Obrzęd religijny poświęcenia rzeczonego Kościoła, odbył się d. 28 Listo: (10 Grud:) r. b. z stosowną uroczystością. O godzinie 11ej przed południem, pośród licznie zgromadzonego ludu, przybyli na miejsce: JW. Jenerał-Lejtnant *Lisiecki* Dowódca 9ej dywizji piechoty, otoczony Sztabs i Ober-Oficerami; tudzież Urzędnicy Władz cywilnych, pod przewodnictwem JW. *Trzeciaka*, Naczelnika Ptu Piotrkowskiego; jako też Członkowie Komitetu, którym budowa tej Świątyni poruczoną została. JW. X. *Nowicki* Oficjał Katedralny i Dziekan, Członek Kom: Rz: Spraw Wew: i Duch:, z upoważnienia Najprz: Arcy-Biskupa *Nikanora*, umyślnie w tym celu z Warszawy przybyły, w asystencji licznego Duchowieństwa w uroczyste szaty przybranego, dopełnił benedykcji Kościoła powyższego, pod wezwaniem Wszystkich Świętych, i takowy obrzęd zakończył modłami o najdłuższe i szczęśliwe panowanie Najmiłościwszego MONARCHY i Jego NN. Rodziny. Następnie rozpoczął pontyfikalnie Liturgję Św:, w końcu której przemówił do zgromadzonych, i w wzniosłych wyrazach przedstawił im zbawienne skutki, jakie z orędownictwa Świętych Pańskich spływają na wiernych w CHRYSTUSIE. W ciągu tych obrzędów, Chór śpiewaków kościelnych z Warszawy przybyły, wykonywał wzorowo religijne pienia. Nowa budowa, której plany skreślił W. Andrzej *Gołoński*, Radca Rady Budowniczej w Królestwie, wykonaną została starannie przez W. Ignacego *Marczewskiego* Budowniczego Ptu Piotrkowskiego.

W dniu 11 z. m. w kolonji Maszewo pow: Płockim, *Kujawa* Józef, trudniący się rąbaniem sążni w lasach rządowych, postrzelił w udo Jana *Knapp*, osadnika, lat 40 liczącego, który skutkiem tego postrzału, w kilka dni życie zakończył.— W dniu 24 z. m. we wsi Somianka, pow: Pułtuskim, 3-letni syn ekonoma stojąc przy piecu w którym się ogień palił, przez zajęcie się na nim odzieży, tak mocno poparzony został, iż następnego dnia życie zakończył.— W dniu 26 z. m. w gmi: Poniatowo pow: Mławskim, znaleziono na polu ciało Wawrzyńca *Gołembiowskiego*, gospodarza, lat 58 liczącego, zmarłego w skutku pęknięcia arterji, czego przyczyną miało być dźwignięcie ciężkiego kloca. — We wsi Grzybowa Góra, pow: Opatowskim, z niewiadomej przyczyny spalił się dom folwarczny. Strata w ruchomościach (które były ubezpieczone) wynosi rubli sr. 3000. Nadto pogorzelcowi spaliło się pieniędzy papierowych za rsr. 1000. — Pomniejsze pożary były we wsiach: *Karszewie, Mężeninie, Kieturwłoki, Mszadil, Szatmusie, Złakowie*, i w m. *Gniewoszowie*. (G.P.)

Piszą z *Londynu* na d. 16 b.m.: Pszenica była wczoraj cokolwiek tańsza, skutkiem znacznych dowozów tego ziarna i mąki z *Francji* i z *Belgji*; jednak jest mniemanie, że te niskie ceny nie długo trwać będą; z każdym dniem bowiem wznawia się przekonanie, iż zbiory tegoroczne wypadły gorzej nad oczekiwanie; z drugiej zaś strony, zupełny brak w niektórych miejscowościach kartofli, wiedzie do znacznie powiększonej konkurencji zboża.

Anglja.— Biskup *Kambysopolis* (in partibus) Wikary Apostolski okręgu londyńskiego, i X. *Wiseman* Biskup Mellipotamos, jego Koadjutor, listem pasterskim nakazali modły za pomyślność Ojca Sgo.— W Mexyku odkryto kopalnię złota w *Saltkey*, posiadłości Gubernatora z *San Juan*.— Nowy Prezes Stanów Zjednoczonych *Taylor*, utworzy swoje ministerstwo z osób następujących: Jan *Clayton* otrzyma sekretarjat stanu; Abbott *Lawrence*, wydział skarbu; Bailie *Peyton*, wydział wojny; *Butler King*, marynarki; Tadeusz *Stevens*, poczt; J. J. *Crittenden*, Prokuratorstwo jeneralne. Posłami Stanów Zjednocz: mianowani będą: *Webster* w Anglji, *Sewald* w Rzymie, *Rives* w Paryżu, *Preston* w Madrycie, i *Evans* w Petersburgu.

Austrja. — Spodziewają się w tych dniach wiadomości o obsadzeniu *Preszburga*, przez wojsko austryackie; głoszą także o obsadzeniu *Marmarosz*, przez toż samo wojsko. 16go b.m. słyszano w okolicy *Preszburga* mocną kanonadę.— Arcy-Xżna *Zofja* nie opuszcza swojego dostojnego syna, młodego Cesarza.— Minister *Bach* zasłabł w Wiedniu.— Radca ministerjalny *Stelzhammer*, mianowany Radcą ministerjalnym w wydziale sprawiedliwości.— Z wiarogodnego źródła zapewniają, że pieniądze papierowe, puszczone w obieg przez *Kossutha*, nie będą przez rząd uznane.— W Wiedniu utrzymuje się mniemanie o blizkiem zło-

żeniu urzędu Zawiadowcy Niemiec, przez Arcy-Xcia *Jana.* — Młody Cesarz pracuje w *Ołomuńcu* bezustannie; wiele uwagi poświęca także czynnościom sejmu w *Kromierzu.* — W Bernie głoszono 14go b. m. iż *Kossuth* zbliżywszy się zbytecznie do linji bojowej, został niebezpiecznie raniony w nogę.— Wiele Deputowanych czeskich opuściło sejm w *Kromierzu.* Były Prezes sejmu Pan *Strohbach*, ma być mianowany Gubernatorem Czech. — Dwór zabawi w *Ołomuńcu* do następnej wiosny. — W *Ziemi Siedmiogrodzkiej* Wołochy przy pomocy wojska,obsadzili *Eiryed* i *Klausenburg.* — Przeciw słowianom południowym, Węgry wykonali attak bezskuteczny; podług innych doniesień, mieli obsadzić twierdzę Arad.— Xiążę *Windischgraetz* rozkazał, aby odznaczający się *Landsturm* słowacki, pod dowództwem *Bloudka*, pobierał żołd wojskowy.— Pułkownik *Kudryafski*, posiadający znakomite zasługi w marynarce austrjackiej, otrzymał wezwanie do *Frankfortu n M.*, gdzie będzie użyty do marynarki niemieckiej.— Gubernator Galicji *Zaleski*, w skutek rozporządzenia ministerstwa, ogłosił zakaz wywozu do Królestwa Węgierskiego w powstaniu będącego, sukna na mundury, obówia, broni i amunicji, aż do dalszego zarządzenia.

Urzędowy buletyn Feldm: Por: *Welden* Gub: Wiednia z 18 b. m. donosi: Podług depeszy telegraficznej z *Tyrnau* z 17 b. m., powstańcy węgier: za zbliżeniem się kolumny Feldm: Por: *Simonicza*, cofnęli się do *Czered*, otrzymawszy w d.15 b.m. znaczne posiłki z *Preszburga*, i zajęli pozycję pod *Tyrnau.*— Feldmarszałek Por: *Simonicz* natarł na nich 16 b. m. o godz: 4tej po południu, i po dwu-godzinnej walce, zupełnie poraził; 5 armat, mnóstwo broni, chorągiew, 766 jeńców, 43 konie, dostały się w ręce zwycięzców. Nieprzyjaciel rozproszył się na wszystkie strony, i nie mógł być doścignięty z powodu zapadłej nocy.— JO. Feldmarszałek Xżę *Windischgraetz*, rozkazał awangardzie swojej posunąć się na prawym brzegu *Dunaju* aż naprzeciw *Preszburga;* na lewym zaś brzegu 2gi korpus armji zajął *Stampfen* bez najmniejszego oporu, i stanął także awangardą pod *Preszburgiem.*— Głoszono już w *Wiedniu* o zajęciu *Preszburga* i *Wizelburga.*

Danja. — Listy prywatne z *Kopenhagi* z dnia 14go b. m. donoszą o przygotowaniu znacznej siły zbrojnej, która ma odpłynąć do wyspy *Alsen* i *Jutlandji.*

Francja.— W 10tym cyrkule paryzkim, mieszczącym legitymiczne przedmieście Śgo Germana, Ludwik *Bonaparte* miał 22,326 głosów, *Cavaignac* 11,247. — Głoszą, iż *Cavaignac* po installacji Prezesa, uda się do *Stambułu*, dokąd zaprosił go Sułtan, na przypadek jeśli jego kandydatura nie odniesie pożądanego skutku.— W około *Paryża* ma być urządzoną kolej żelazna, dla połączenia z sobą wszystkich stacji kolei żelaznych.

Hiszpanja.— W gazecie nadwornej Madryckiej czytamy: Jenerałowi *Cordova* udało się teraz skłonić karlistowskiego naczelnika *Posas*, do uznania *Izabelli II.* Tenże z oddziałem 300 ludzi stawił się 3go b. m. w *Esparraguera*, gdzie właśnie bawił przejeżdżający do Barcelony Jenerał *Koncha*, który publicznie Pana *Posas* uścisnął i zatwierdził jego, oraz towarzyszących mu Oficerów, w stopniach dotychczasowych. Jenerał *Koncha* niebawem z pomienionego hufca uformował batalion i zabrał go z sobą do *Barcelony.* Liczbę Karlistów w Katalonji rachują na 10,000 ludzi; oddział 1500 wtargnął do miasta *Santa Coloma*, i wybrał tamże podatki. Inny oddział 890 Karlistów przeprawiwszy się 4go b. m. przez *Cincę*, obsadził ważne miasto *Barbastro.*

Niemcy. — Prokurator jeneralny królewski w *Berlinie*, ma wytoczyć proces o zamierzony rokosz, przeciw byłym Deputowanym, którzy chcieli skłonić lud do zawieszenia opłaty podatków. — W *Poznaniu* grasuje tyfus.

Szwecja. — Cesarsko-Rossyjski Radca Tajny *de Briemen*, umarł w Sztokholmie.

Turcja. — Na rewji 10,000 wojska odbytej na równinie St. Stefano, znajdował się Sułtan i ciało dyplomatyczne. Po manewrach, Posłowie zaproszeni zostali do namiotu Sułtana, gdzie Internuncjusz austrjacki Hrabia *Stürmer*, w nieobecności ang: Posła, jako Dziekan dyplomatycznego ciała, zabrał głos w imieniu kolegów. Sułtan przy tej okoliczności przedstawił Posłom, swoich 2ch najstarszych synów, 8-letniego rzadkiej piękności *Mehmeda Murada*, i o parę lat młodszego *Abdul Hamida.*— W prowincji Horan w paszaliku Damaszku, przyszło do zawichrzeń z okazji zliczenia ludności. Gubernator Damaszku *Osman* Basza porozumiał się z Seraskierem, aby wichrzycieli przymusić do posłuszeństwa.

Włochy. — Minister *Mamiani* rozkazał umieścić *Civita Vecchję* w stanie obronnym.

Rozmaitości. — W bliskości *Trenton* w państwie *New Jersey* w Stanach Zjedn:, wykopano z warstwy piasku w głębokości 3 stóp, *szkielet krokodyla*, mający 30 stóp długości; pod nim znaleziono starą monetę rzymską wielkości dolara, zrobioną z mięszaniny zawierającej nieco srebra; z jednej strony moneta wyobraża lwa i kilka liter nieczytelnych, z drugiej w środku, litery greckie *eta* i *rho*, a w około napis: *Arg. Procon. Latio. Mo.* Obecność szkieletu krokodyla w warstwie piasku w strefie północnej, obudziła ciekawość wielu badaczów natury.— W szkole obywatelskiej w *Lipsku* otworzonem zostanie muzeum miejskie. — Towarzystwo architektoniczne w *Amsterdamie*, przeznaczyło nagrodę 500 zł: hol:, za najlepszy plan Teatru, mogący pomieścić od 2000 do 2500 widzów. Cudzoziemcy przypuszczeni są do konkursu, który ma być zamknięty 1go Listopada 1849 roku.— Rząd ba-

warski wyznaczył wynalazcy stenografji Panu *Gabellberger*, pensję roczną 500 *zł. r.* — Zmarły Rzeźbiarz *Schwanthaler*, podobnie jak *Thorwaldsen*, zapisał miastu *Mnichów* swój dom i pracownię, jako muzeum na wieczne czasy.— Pewna Pani która mało dbała o dzieci, a natomiast bardzo zajmowała się pieskami, znalazłszy raz na ulicy młodego i wychudłego wyżełka, przyniosła go co prędzej do domu, a nakarmiwszy, zaczęła go myć starannie w ciepłej wodzie; widząc to jej mąż, rzekł z westchnieniem: »Ach moja Pani, czemuż nasze dzieci nie mogą być choć na kwadrans wyżłami!"

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Bohdanowicz Fr: Oby: z Pułtuska; Bogatko Konst: Ob: z Piotrkowa; Czarnecki Ludgard Oby: z Kraszewa; Czarnocki Józ: Ob: z Międzylesia; Dzierzbicki Maur: Oby: z Patory; Grotkowski Józ: Obyw: z Dziubałtowa; Hornowski Konst: Oby: z Rytel; Hubicki Zelisław Oby: z Tuszyna; Ilińska Żona Pułko: z Nowegodworu; Kazarynow Anna Żona Pułk: z Petersb:; Łukasiewicz Ant: Ob: z Dzbędza; Murawski Alfons Oby: z Komornik; Mniewski Witold Oby: z Kutna; Patapow Alex: Kap: z Moskwy; Prażmowski Zdzisł: Oby: z Węgrzynowa; Rembieliński Winc: Ob: z Siennicy; Stobiecki Józ: Ob: z Gawara; Tomicka Helena Oby: z Kożuszek; Wasiutyński Leo: Ob: z Promny; Wesołowski Ant: Oby: z Zakroczymia; Wojakowski Napo: Ob: z Kiełkowa; Żymirski Józ: Oby: z Jasieńca; Zalewscy Wikt: i Xaw: Oby: z Gosławia. (G. P.)

DONIESIENIA.

Dziś rano zimna stopni 2. Wczoraj w południe 1.

TEATR WIELKI. Jutro, *Marynarze*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, *Lekarz i Prawnik. Młynarz i Kominiarz*.